

Van: L. Funke
Onderwerp: Windmolenpark N34
Datum: vrijdag 16 februari 2024 11:26:52
Bijlagen: 20240118 def inhoudelijke zienswijze (met bijlagen).pdf
20240118 brf gem aanvulling zienswijze (met bijlage).pdf

Geachte heer, mevrouw,

Naar aanleiding van de informatieavond van de 3e Hondsrugdag waar de landschapsvisie werd gepresenteerd, vraag ik de aandacht van de Provincie over het voornemen van de gemeente Emmen om een windmolenpark te realiseren in een gebied wat in de visie aangemerkt wordt als Esdorpenlandschap.

Bijgaand ontvangt u onze inhoudelijke zienswijze ontwerpsluitingsplan incl. een document impressies windmolens aan de gemeente.

Mocht u naar aanleiding van bovenstaand vragen hebben dan hoor ik graag van u.

Met vriendelijke groet,

Linette Funke

Mr. P.M.J. (Jewan) de Goede
Advocaat

Aan de Raad
van de gemeente Emmen
Postbus 30001
7800 RA EMMEN

Sylviuslaan 3
9728 NS GRONINGEN

Postbus 48
9950 AA WINSUM

T 085 - 130 24 30
F 0595 - 854 569

Per e-mail vooruit: gemeente@emmen.nl;
Cc: h.oosterhuis@emmen.nl

degoede@degoedebestuursrecht.nl
www.degoedebestuursrecht.nl

Groningen, 18 januari 2024

Inzake: Omwonenden N34 / windmolenpark N34
Betreft: Inhoudelijke zienswijze ontwerpuitvoeringsplan
Uw ref.: Ontwerpuitvoeringsplan bij structuurvisie Emmen, windenergie in relatie tot RES-ambities gemeente Emmen

INHOUDELIJKE ZIENSWIJZE

Geachte Raad,

Namens cliënten, die blijken uit mijn brieven van 22 december 2023 en 4 januari 2024, bericht ik u als volgt.

I. VOORAF

Cliënten hebben op 22 december 2023 laten weten dat zij voornemens zijn hun zienswijze te geven op het 'Ontwerpuitvoeringsplan bij structuurvisie Emmen, windenergie in relatie tot RES-ambities gemeente Emmen' (hierna: **het Ontwerpuitvoeringsplan**), dat op 24 november 2023 voor derden is bekendgemaakt. Cliënten zijn op 8 januari 2024 desverzocht tot en met 18 januari 2024 in de gelegenheid gesteld hun inhoudelijke zienswijze te doen toekomen. Hierdoor maken cliënten tijdig gebruik van die gelegenheid.

II. ZIENSWIJZE

1. Het Ontwerpuitvoeringsplan en de locatiekeuze

Met het Ontwerpuitvoeringsplan wordt concrete invulling gegeven aan de wijze waarop de gemeente Emmen wenst te voldoen aan de door de provincie Drenthe vastgestelde windopgave. Het

Ontwerputvoeringsplan werkt de Structuurvisie Emmen, windenergie (hierna: **de Structuurvisie**) verder uit.¹ Om te kunnen voldoen aan de resterende windopgave moet de gemeente Emmen (kennelijk) één van de twee volgende locaties aanwijzen als windmolenpark: 'Zwartenbergerweg' of 'N34'. In het document 'Plan van aanpak windopgave en alternatief duurzame opwek' van 30 oktober 2023 (hierna: **het Plan van aanpak**), wordt getoetst of, en zo ja, in welke mate beide locaties voldoen aan de randvoorwaarden die in de Structuurvisie zijn vastgelegd voor het realiseren van windmolenparken. Op basis van die toetsing is ervoor gekozen om de locatie N34 aan te wijzen als windmolenpark en de locatie 'Zwartenbergerweg' onontwikkeld te laten. Daarbij is onder andere rekening gehouden met aspecten als afstand tot woningen en woongebieden en hinder door geluid en slagschaduw.

Cliënten stellen vast dat de afweging die is gemaakt had moeten leiden tot de conclusie dat de locatie N34 niet, althans minder geschikt is voor het realiseren van een windmolenpark. Zij sluiten daarom af met het verzoek af te zien van het aanwijzen van de locatie N34 als ontwikkelingsgebied voor windmolens. Zij lichten dat als volgt toe.

2. Situering ontwikkelingslocatie

Cliënten zijn reeds jarenlang, sommigen tientallen jarenlang, woonachtig c.q. gevestigd in het gebied rondom de locatie N34. Dat gebied kenmerkt zich door verstrekkende landerijen, een open horizon, een groene omgeving en historische en karakteristieke (dorps)aanzichten. Het gebied is gelegen langs de rand van de historische dorpen c.q. gebieden Westenesch, Noordbarge, Erm, Sleen en Diphorn en is het aanzicht dat bezoekers van de regio van Emmen begroet. Het is het visitekaartje van Emmen. Het woon- en leefklimaat van cliënten is van goede kwaliteit, hetgeen mede wordt gewaarborgd doordat in een groot deel van het gebied en 'de Es' geen tot nauwelijks nieuwe bebouwing wordt toegestaan. Op die wijze probeert de gemeente het unieke en historische landschappelijke karakter van de omgeving te beschermen. Dat karakter heeft tot op heden reeds in de weg gestaan aan menig bouwplannen van cliënten, soms tot hun grote frustratie. De bescherming van het gebied ziet ook op het behoud van de aanwezige flora en fauna, zoals ook in het Noordbargerbos. Dat de omgeving de hiervoor omschreven karakteristieke eigenschappen bevat is temeer bijzonder, omdat het is gelegen op een relatief korte afstand tot het centrum van Emmen. Kortom: een leefomgeving om trots op te zijn en van te genieten.

/.

Cliënten hebben gezien het vorenstaande met verbazing kennisgenomen van het feit dat juist hun omgeving aangewezen wordt als ontwikkelingsgebied voor windmolens. De komst van de windmolens maakt een grote inbreuk het beschermd dorpsgezicht van Westenesch², het woon- en leefklimaat van cliënten en het unieke en historische karakter van de omgeving, dat de gemeente naar eigen zeggen koste wat het kost beoogt te beschermen. Als gezegd: menig bouwplan is daarop gestrand. Het vrije uitzicht van cliënten op de open horizon zal verloren gaan en de landschappelijke kenmerken van onder meer het Noordbargerbos worden aangetast. Hoe dat eruit zal komen te zien, is weergegeven op de bijgevoegde impressies. De verbazing van cliënten wordt groter, doordat uit het Ontwerputvoeringsplan of het Plan van Aanpak op geen enkele wijze blijkt dat acht is geslagen op de voornoemde karakteristieke eigenschappen van de omgeving. Cliënten vinden dat onbegrijpelijk en zien dat als een omissie in de beleidsvorming. Cliënten vragen uw Raad met nadruk acht te slaan op de unieke en karakteristieke omgeving bij uw besluitvorming rondom het Ontwerputvoeringsplan. Volgens cliënten kan geen andere conclusie worden getrokken, dan dat moet worden doorgezocht naar een andere, *geschikte* locatie. Een

¹ Structuurvisie Emmen, Windenergie, vastgesteld op 28 juni 2016.

² Ziet u <https://kennis.cultureelerfgoed.nl/index.php/Gezicht/1329>.

gemeente met een omvang zoals dat van Emmen, zal daar toch over moeten beschikken. In elk geval komt het onbegrijpelijk voor dat een van de meest karakteristieke gebieden van Emmen opgeofferd zou moeten worden voor de komst van windmolens.

3. Hoogte windmolens

Niet alleen worden windmolens beoogd op de locatie rondom de N34, maar windmolens met een ashoogte van 100 meter en een tiphoogte van 149 meter zijn beoogd. Cliënten begrijpen dat de Structuurvisie, in paragraaf 4.3, vermeldt dat voor de locatie N34 een *maximale* hoogte van 100 meter respectievelijk 149 meter geldt, maar menen dat die maximale hoogtes niet moeten worden overgenomen in het definitieve uitvoeringsplan. Het overnemen van die maximale hoogtes is niet landschappelijk aanvaardbaar, gezien de hiervoor omschreven karakteristieke eigenschappen van de omgeving. De windmolens zullen niet alleen afbreuk doen aan het aanzicht van de regio van Emmen voor bezoekers, maar het woon- en leefklimaat van cliënten aanzienlijk aantasten. De windmolens zullen onder andere vanaf de karakteristieke dorpen c.q. gebieden Westenesch, Noordbarge, Diphorn, Erm, Sleen en het Noordbargerbos overduidelijk te zien zijn, alsook vanuit het centrum van Emmen. Het vrije uitzicht op de horizon zal verloren gaan. De windmolens zullen met kop en schouders uitsteken boven de 65 meter hoge Hondsrugtoren, de op dit moment hoogste bebouwing in het gebied. De wijze waarop de hoogte van de windmolens afbreuk zal doen aan het woon- en leefklimaat van cliënten, is ook goed te zien op de eerder al bijgevoegde impressies.

Voor wat betreft de hoogte merken cliënten overigens nog op dat niet duidelijk is of rekening is gehouden met het feit dat de gekozen locatie deels een zogeheten 'laagvliegroute' voor militaire transport- en jachtvliegtuigen is, dat als zodanig is aangewezen vanwege het Ministerie van Defensie. Het gevolg daarvan is onder andere dat een bouwhoogte van maximaal 40 meter is toegestaan. Uit het Ontwerpuitvoeringsplan en het Plan van aanpak blijkt echter dat rekening is gehouden met een maximale ashoogte van 100 meter en een maximale tiphoogte van 149 meter. Cliënten verzoeken u daar rekenschap aan te geven bij uw definitieve besluitvorming.

4. Afstand tot woningen en woongebieden; hinder door geluid en slagschaduw

Het aspect van het beperken van hinder voor omwonenden wordt in de Structuurvisie gezien als het meest belangrijke aspect bij het bepalen van de ontwikkelingslocatie voor windmolens. Om die hinder, waarbij voornamelijk wordt bedoeld op geluid, slagschaduw en visuele hinder (verlies van uitzicht) zo veel mogelijk te beperken, wordt in paragraaf 4.4 van de Structuurvisie onder andere tot uitgangspunt genomen dat de afstand tot woongebied zo groot mogelijk moet zijn. Op pagina's 4 tot en met 6 van het Plan van aanpak wordt toegelicht dat de locatie N34 de voorkeur zou verdienen, omdat in het inventarisatiegebied van die locatie minder woningen zijn gelegen dan rondom de locatie Zwartenbergweg.

In het Plan van aanpak is ervoor gekozen om een afstandscriterium van 1100 meter te hanteren, om te bepalen hoe veel woningen te maken krijgen met hinder als gevolg van de aanwijzing tot ontwikkelingsgebied voor windmolens. Cliënten vragen zich af waarom is gekozen voor een straal van 1100 meter, terwijl juist net voorbij die grens, op circa 1200 meter, een groot aantal woningen en bedrijfslocaties (zoals in Westenesch) van hen is gelegen. Zij zullen immers onmiskenbaar gevolgen ondervinden van de realisatie van windmolens op de locatie N34, ondanks dat zij op een (iets) grotere afstand dan 1100 meter daarvan woonachtig c.q. gevestigd zijn. Zij krijgen net zo goed te maken met

geluidshinder en visuele hinder. Ook hinder door slagschaduw ligt voor hen in de lijn der verwachtingen, zeker voor 'Manege Eekwal'³, die ook geconfronteerd zal worden met andere (economische) gevolgen. Het is immers zeer de vraag of de aanwezigheid van een windmolen nabij de manege en alle hinder die daarmee gepaard gaat bezoekers en klanten zal doen heroverwegen om gebruik te maken van de diensten van de manege.

Het gevolg van het hanteren van het arbitraire afstandscriterium van 1100 meter is dat een vertekend beeld ontstaat van de mate van hinder voor omwonenden. Als ook woningen en bedrijven (net) voorbij de grens van 1100 meter zouden worden betrokken, ontstaat juist het beeld dat de locatie N34 meer hinder door onder andere geluid en slagschaduw tot gevolg heeft dan de locatie Zwartembergerweg. Ziet u in dat verband de tabellen op pagina 5 van het Plan van aanpak.

Het zou volgens cliënten meer voor de hand liggen om een afstandscriterium van 1500 meter te hanteren, net zoals de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State doet om te bepalen of een (rechts)persoon belanghebbende is bij het aanwenden van rechtsmiddelen tegen besluiten tot het realiseren van windmolens.⁴ Indachtig het doel van het hier aan de orde zijnde uitgangspunt (zo groot mogelijke afstand tot woongebieden), is onnavolgbaar dat juist voor een afstandscriterium van 1100 meter is gekozen. Cliënten zien dat als een omissie in de beleidsvorming en zij verzoeken uw Raad daar nadrukkelijk acht op te slaan, in die zin dat nieuw onderzoek gedaan moet worden met als basis een afstandscriterium van 1500 meter in plaats van 1100 meter.

In meer algemene zin plaatsen cliënten hun vraagtekens bij de gedateerdheid van het globale plan-MER die ten grondslag is gelegd aan de Structuurvisie en die nu ook gebruikt wordt voor het Ontwerputvoeringsplan en het Plan van aanpak. Het plan-MER dat ten grondslag ligt aan de Structuurvisie is uitgebracht in juni 2015 en daarmee bijna 10 jaar oud. Cliënten vragen zich daarom af of de resultaten daarvan nog actueel (genoeg) zijn om nu te kunnen dienen als grondslag voor de vergelijking van de verschillende ontwikkelingsgebieden en de uiteindelijke keuze voor de locatie N34. Karakteristieke eigenschappen van omgevingen, toepasselijke wet- en regelgeving en toepasselijke normen zijn veranderlijk, zo ook de laatste 10 jaar. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor de status van de instandhoudings- en verbeterdoelstellingen van betrokken Natura 2000-gebieden. Als cliënten daarbij betrekken dat de impact van het aanwijzen van de locatie N34 groot is, voor henzelf maar ook voor bijvoorbeeld de aanwezige flora en fauna, menen cliënten dat het sterk verouderde plan-MER niet kan dienen als grondslag voor de beoordeling van de uitgangspunten zoals die in het Ontwerputvoeringsplan is gemaakt.

5. Financiële implicaties

Cliënten vragen tot slot uw aandacht voor de financiële implicaties van het voornemen om het gebied rondom de N34 aan te wijzen als ontwikkelingsgebied voor windmolens. Hiervoor is uitgebreid omschreven dat unieke en karakteristieke (landschappelijke) waarden aangetast en verloren zullen gaan door de komst van windmolens op deze locatie. Het verlies van uitzicht van woningen in de betreffende gebieden zal groot zijn, zoals eveneens geldt voor de impact op de bedrijfsvoering van enkele bedrijven in de omgeving die in het bijzonder hinder zullen ondervinden van slagschaduw ('Manege De Eekwal').

³ Dit blijkt ook uit de als bijlage bijgevoegde impressies, waarin ook een schaduwstudie voor Manege De Eekwal is inbegrepen.

⁴ De Afdeling bestuursrechtspraak hanteert als uitgangspunt dat gevolgen van enige betekenis kunnen worden ondervonden als een belanghebbende woonachtig c.q. gevestigd is op maximaal een afstand van tien keer de maximale tiphoogte (in deze situatie 150 meter). In dit geval is dat dus 1500 meter. Ziet u bijvoorbeeld Afdeling bestuursrechtspraak 21 februari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:616.

Het dientengevolge door cliënten te ondervinden financieel nadeel zal omvangrijk zijn. Cliënten zullen niet schromen, zo ook hun goed recht is, de daartoe geëigende procedure aan te wenden teneinde dat financieel nadeel vergoed te krijgen. De kosten daarvan voor de initiatiefnemer(s) danwel de gemeente zullen torenhoog zijn en cliënten vragen zich af of de financiële uitvoerbaarheid van de realisatie van windmolens daardoor in het gedrang komt. Cliënten verzoeken uw Raad zich daarvan rekenschap te geven bij uw beraadslaging met betrekking tot het Ontwerpuitvoeringsplan.

III. AFSLUITEND

Cliënten verzoeken u het vorenstaande te betrekken bij uw definitieve besluitvorming omtrent het uitvoeringsplan en af te zien van het definitief aanwijzen van de locatie N34 als ontwikkelingsgebied voor windmolens.

In afwachting van uw besluitvorming,

Hoogachtend,

Mr P.M.J. (Jewan) de Goede

Bijlagen: (1) document impressies windmolens



Impressies locatie windmolens Emmen

24303
12-01-2024

12VAT
ARCHITECTEN

Westenesscherstraat



Diphoorn



Marsdiek



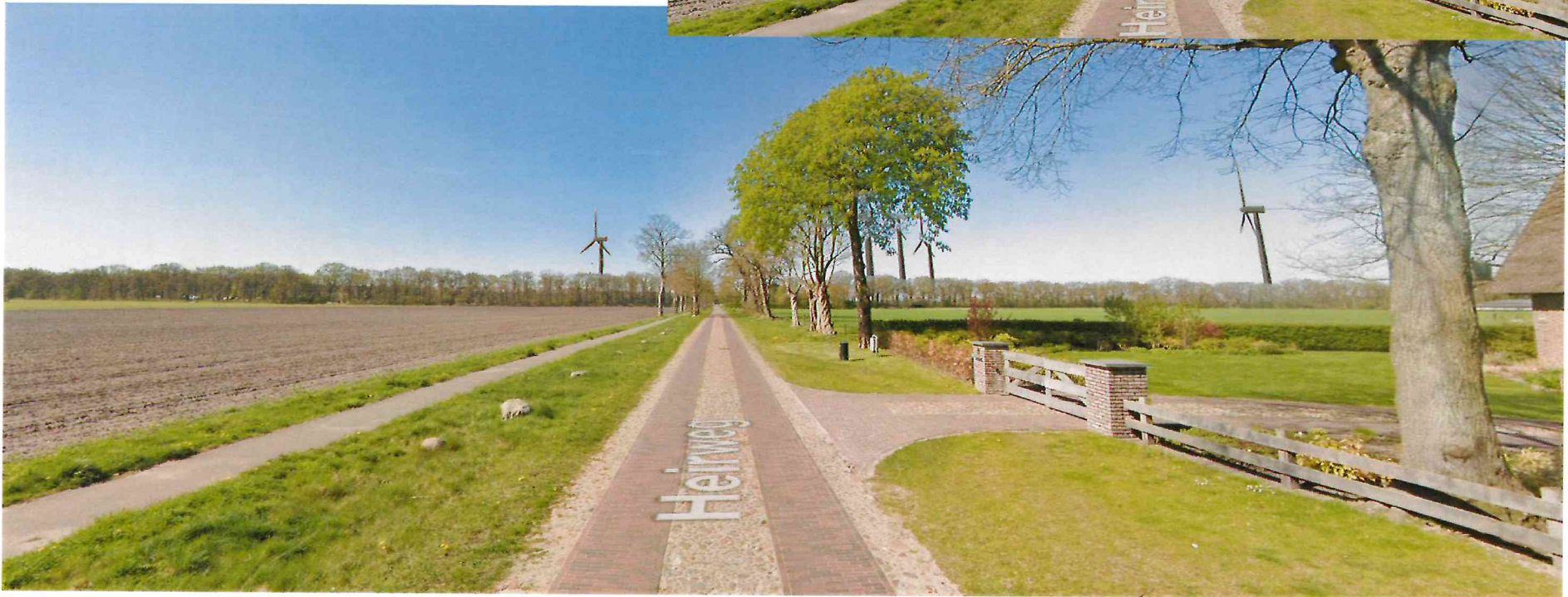
Kromme Elleboog



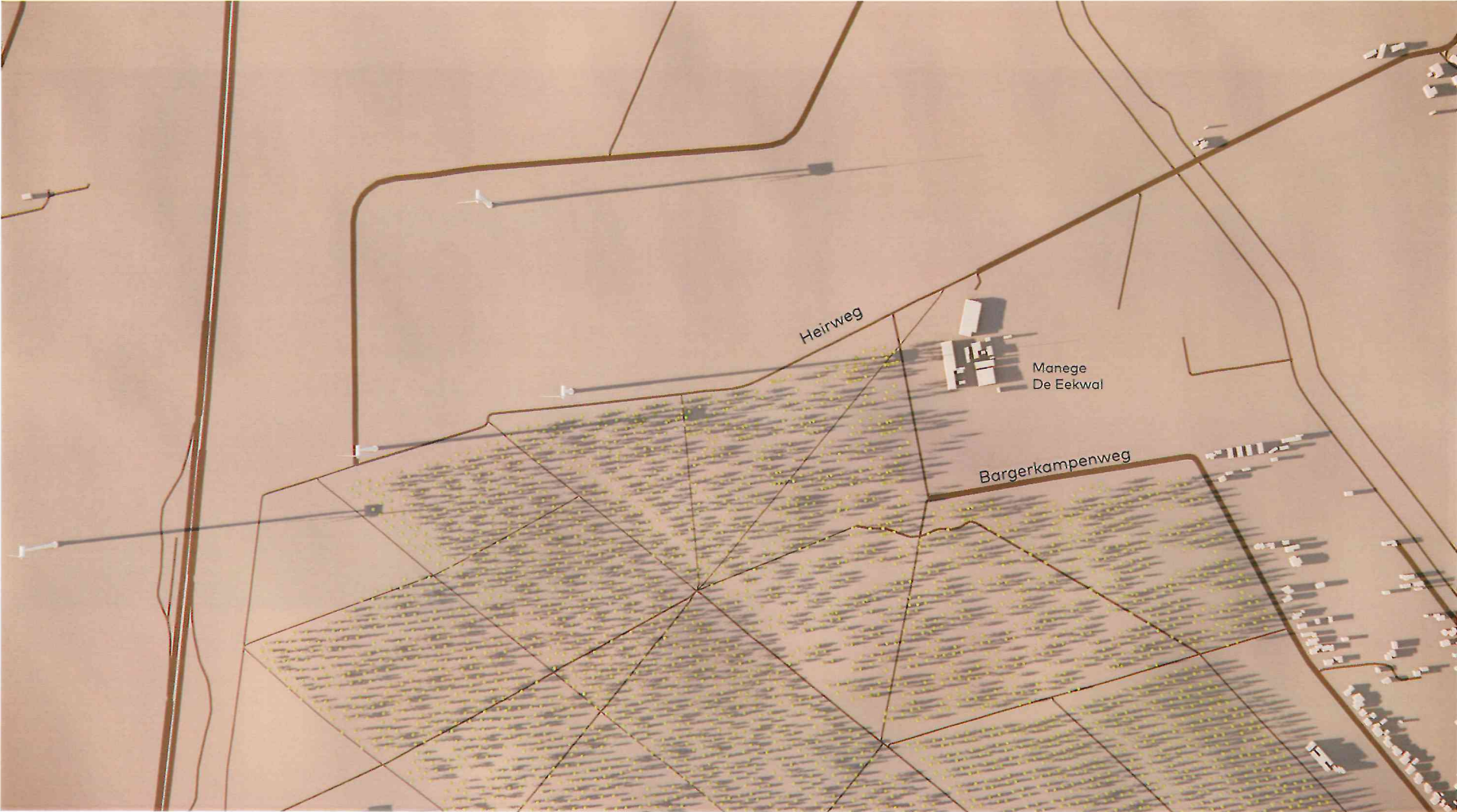
Westenesscherstraat - brink



Heirweg



Schaduwstudie september 17:45 uur



Mr. P.M.J. (Jewan) de Goede
Advocaat

Aan de Raad
van de gemeente Emmen
Postbus 30001
7800 RA EMMEN

Sylviuslaan 3
9728 NS GRONINGEN

Postbus 48
9950 AA WINSUM

T 085 - 130 24 30
F 0595 - 854 569

Per e-mail vooruit: gemeente@emmen.nl
Cc: h.oosterhuis@emmen.nl

degoede@degoedebestuursrecht.nl
www.degoedebestuursrecht.nl

Groningen, 18 januari 2024

Inzake: Omwonenden N34 / windmolenpark N34
Betreft: Aanvulling zienswijze ontwerpuitvoeringsplan windmolenpark N34
Uw ref.: Ontwerpuitvoeringsplan bij structuurvisie Emmen, windenergie in relatie tot RES-ambities gemeente Emmen

AANVULLING OP ZIENSWIJZE

Geachte Raad,

Heden zond ik u de inhoudelijke zienswijze van cliënten op het 'Ontwerpuitvoeringsplan bij structuurvisie Emmen, windenergie in relatie tot RES-ambities gemeente Emmen'. In de bijlage daarbij is een aantal impressies bijgevoegd. In aanvulling op die impressies zend ik u ook nog de bijgaande; de toelichting op de impressies in de zienswijze van heden geldt evenzeer voor de bijgaande impressies. Ik verwijs u graag daarnaar.

Hoogachtend,

Mr P.M.J (Jewan) de Goede

Bijlagen: (1) aanvullende impressies



Manege Heirweg



Blikveldweg



Heirweg - Melkweg

